

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 7Ps/31/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4424203865
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Vachulíková
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2025:4424203865.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky sudkyňou JUDr. Katarínou Vachulíkovou, vo veci spôsobilosti na právne úkony: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D., C. XXXX/XX, zastúpená procesným opatrovníkom: E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. - G. H., C. I. XXXX/XX, o podnete Okresnej prokuratúry Nové Zámky, so sídlom Nové Zámky, Radničná 3, za účasti mesta C. D., takto

rozhodol:

I. Súd o b m e d z u j e spôsobilosť na právne úkony A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D., C. XXXX/XX tak, že nie je spôsobilá na právne úkony v rozsahu udelenia súhlasu s poskytnutím zdravotnej starostlivosti jej osobe.

II. H. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D., C. XXXX/XX u s t a n o v u j e opatrovníka mesto C. D., ktorý je o p r á v n e n ý a p o v i n n ý zastupovať opatrovankyňu v rozsahu jej obmedzenia spôsobilosti na právne úkony a raz ročne ku dňu 31.12. podať správu o výkone svojej funkcie.

III. Trovy dôkazov p l a t í štát.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e:

1. Okresná prokuratúra Nové Zámky, so sídlom Nové Zámky, Radničná 3 podala tunajšiemu súdu dňa 18.09.2024 podnet na začatie konania o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony A. B., nar. XX.XX.XXXX. Svoj podnet odôvodnila poznatkom vyžadeným z trestného úseku činnosti Okresnej prokuratúry Nové Zámky, konkrétne z trestnej veci pôvodne obvinenej A. B., nar.: XX.XX.XXXX pre prečin výtržníctva podľa § 364 odsek 1 písmeno a), odsek 2 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno a), písmeno j) Trestného zákona, vedenej pod sp. zn. 2Pv 376/23/440, vo veci ktorej bolo uznesením prokurátora sp. zn. 2Pv 376/23/4404 - 20 zo dňa 20.02.2024 rozhodnuté podľa § 215 odsek 1 písmeno e) Trestného poriadku o zastavení trestného stíhania obvinenej A. B., nar.: XX.XX.XXXX pre vyššie uvedený prečin, ktorého sa dopustila na skutkovom základe, že dňa 28.09.2023 v čase okolo 17:45 hod. v meste C. D. pred vchodom do obytného domu na ulici C. J. XX fyzicky napadla poškodeného K. J., nar.: XX.XX.XXXX, bytom C. D., C. L. J. XXXX/XX tak, že k nemu pristúpila odzadu so slovami „Choďte sa honcovať inam“, na čo sa poškodený otočil smerom k nej so slovami „Čo prosím?“ následne načo sa so slovami „Na toto“ zahnila na poškodeného pravou rukou, v ktorej držala nôž o rozmere 26,5 cm s kosťovou rúčkou, čepeľou dĺžkou 13,5 cm, s ktorým mierila poškodenému do oblasti hlavy, čomu sa poškodený snažil vyhnúť, avšak aj napriek tomu ho zasiahla do oblasti tváre, čím mu spôsobila poranenie ľahké, malú reznú ranu kože a tváre na brade vpredu pod ústnou perou vľavo, malú reznú ranu kože krku pod uhlom sánky vľavo a škrabanec kože na tvári vpravo, ktoré si vyžiadalo dĺžku liečby v trvaní do sedem dní, pretože nebola v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedná.

2. Z podnetu Okresnej prokuratúry Nové Zámky, ktorý bol doručený tunajšiemu súdu dňa 18.09.2024 tiež vyplýva, že zákonný dôvod zastavenia trestného stíhania obvinenej podľa § 215 odsek 1 písmeno e) Trestného poriadku bol v označenej trestnej veci založený na záveroch skúmania jej duševného stavu do konania pribratou znalkyňou z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria M. N. O., obsiahnutých v znaleckom posudku číslo XX/XXXX vypracovanom znalkyňou v predmetnej trestnej veci dňa 26.11.2023. Z týchto záverov vyplýva, že obvinená v čase spáchania trestného činu trpela paranoidnou schizofréniou v akútnej fáze, ktorá mala forenzne relevantný vplyv na jej rozpoznávaciu schopnosť, a zároveň trpela syndrómom závislosti na alkohole. V čase spáchania skutku nevedela rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania a nevedela svoje konanie ovládať. Poznatok vyťažný z uvedenej trestnej veci spočíva v záveroch znalkyne uvedených v bode 6) jej posudku, v ktorom uviedla, že, citujem označený bod záverov posudku,; „Vzhľadom na priebeh ochorenia obvinenej s opakovane páchanými trestnými činmi násilného charakteru v rámci akutizácie paranoidnej schizofrénie odporúčam obmedzenie spôsobilosti k právnym úkonom, minimálne spôsobilosť k starostlivosti o svoje zdravie a liečbu, tiež prípadne inštitucionalizovanie.“. A. B., ako z obsahu znaleckého posudku vyplýva, konkrétne z jeho posudkovej časti (II. Posudok- Výpis z dokumentácie vyšetrovacieho spisu, Výpis z dostupnej/zadováženej zdravotnej dokumentácie A. B.), bola opakovane psychiatricky liečená, a to aj v súvislosti s trestnou činnosťou, ktorej sa dopustila v roku 2017, čo dokumentuje aj uznesenie Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 4Nt 39/2017 zo dňa 08.01.2018 o uložení ochranného psychiatrického liečenia menovanej ústavnou formou. Znalkyňa v danej časti posudku tiež skonštatovala, že u menovanej pretrvávajúca nedostatočný náhľad na chorobu s disimuláciou.

3. Zo spisového materiálu mal súd preukázané, že A. B., nar. XX.XX.XXXX bolo aktuálne na návrh prokurátora, uznesením Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 2Nt 25/2024 - 22 zo dňa 08.08.2024 s právoplatnosťou od uvedeného dňa uložené podľa § 73 odsek 1 Trestného zákona ochranné psychiatrické liečenie ústavné. Uložené ochranné liečenie vykonáva v Psychiatrickej nemocnici Hronovce.

4. Okresná prokuratúra Nové Zámky v podnete zo dňa 18.09.2024 tiež uvádza, že vyššie uvedené odporúčanie znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria M. N. O., v spojení so skutočnosťou potreby opakovanej ochrannej ústavnej psychiatrickej liečby A. B., nar. XX.XX.XXXX pre akutizáciu jej duševného ochorenia, na ktoré má nedostatočný náhľad, odôvodňuje začatie konania podľa § 231 písmeno a) Civilného mimosporového poriadku o obmedzenie jej spôsobilosti na právne úkony postupom podľa § 23 odsek 2 Civilného mimosporového poriadku za účelom vykonania dokazovania a následného rozhodnutia o jej osobnom stave spôsobom a v rozsahu zodpovedajúcom, primárne, jej záujmom.

5. Na základe uvedeného podnetu súd uznesením č.k. 7Ps/31/2024 – 20 zo dňa 10.10.2024 začal konanie vo veci spôsobilosti na právne úkony A. B. podľa § 23 odsek 2 Civilného mimosporového poriadku.

6. Súd podľa § 240 odsek 1 Civilného mimosporového poriadku ustanovil uznesením č.k. 7Ps/31/2024 – 38 zo dňa 25.02.2025 pre toto konanie A. B. opatrovníka v osobe E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., C. I. XXXX/XX, ktorý súhlasil s ustanovením do funkcie procesného opatrovníka pre svoju matku.

7. Na pojednávaní pani A. B. uviedla, že v tom čase brala lieky, na to vypila alkohol a správala sa tak, ako je to uvedené v podnete Okresnej prokuratúry Nové Zámky. Teraz je však po zdravotnej stránke stabilizovaná a chce sa riadne začleniť do spoločnosti. Žiadala, aby bol vypracovaný nový znalecký posudok, keďže už je preliečená na psychiatrii v Hronovciach. Ďalej uviedla, že nespáchala už žiaden prečin ani priestupok. Lieči sa ambulantnou formou na schizofréniu a alkohol, pričom raz za dva týždne chodí na injekcie.

8. Procesný opatrovník na pojednávaní uviedol, že s matkou nie je v kontakte, pretože celý život robila takéto veci. Kontaktoval sa s ňou len ohľadom tohto pojednávania. Nevedel sa vyjadriť k jej zdravotnému stavu. Je na ňu nahneván z dlhodobého hľadiska, ale keď nepije, tak sa s ňou dá dobre vychádzať a vie sa začleniť do života.

9. Podľa § 244 Civilného mimosporového poriadku, súd v konaní ustanoví a vyslychá znalca.

10. Na základe uvedeného súd na vyšetrenie zdravotného stavu A. B. pribral do konania znalca z odboru psychiatrie M. M. L., ktorý o jej zdravotnom stave podal znalecký posudok č. XX/XXXX zo dňa 10.07.2025, ku ktorému na pojednávaní uviedol, že vyšetrenie probandky bolo realizované osobne na jeho pracovisku dňa 10.06.2025 a na základe tohto vyšetrenia, a vychádzajúc z relevantnej zdravotnej dokumentácie a doručenej súdnej dokumentácie bolo možné zdravotný stav ustáliť tak, ako je to uvedené v znaleckom posudku a na základe tohto súdu odporučil obmedzenie spôsobilosti na právne úkony probandky v rozsahu udelenia súhlasu s poskytnutím zdravotnej starostlivosti. U probandky ide o paranoidnú schizofréniu a syndróm závislosti od alkoholu. Je to nevyliciteľné ochorenie, ale liečiteľné. V čase vyšetrenia prebiehalo u probandky liečenie. Je v stabilizovanom stave a nastavená na abstinenciu od alkoholu. Ďalej uviedol, že pri dodržiavaní odporúčenej liečby je schopná fungovať v bežnom živote, je schopná sa o seba postarať, nepotrebuje dvadsaťštyrihodinovú starostlivosť, vie sa orientovať v čase a priestore, aj si vybavovať osobné a úradné záležitosti, pokiaľ je v stave sociálnej remisie. Je schopná sa zúčastniť pojednávania, vypovedať vo veci a je schopná pochopiť obsah písomností v tejto veci.

11. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Nové Zámky na pojednávaní navrhla súdu rozhodnúť o obmedzení spôsobilosti na právne úkony pani A. B. v rozsahu udelenia súhlasu s poskytnutím zdravotnej starostlivosti jej osobe. Poukázala predovšetkým na závery znaleckého posudku ako aj výpoveď znalca v konaní, ktorými dôkazmi bolo preukázané, že menovaná trpí paranoidnou schizofréniou v kombinácii so syndrómom závislosti od alkoholu. Ide o duševnú poruchu, ktorá je nevyliciteľná, avšak liečiteľná. V prípade menovanej vychádzajúc z dôkazov o jej správaní a fungovaní v predchádzajúcom období, kedy bola zaznamenaná patologická motivácia, ktorá viedla k trestno-právnym dôsledkom a potrebe nariadenia ústavnej liečby, je aj podľa záverov znaleckého posudku odôvodnená potreba jej pokračovania v liečbe, ktorú t.č. absolvuje ambulantnou formou. Napriek jej verbalizovanému záujmu sa tejto liečbe podrobovať, vychádzajúc z diagnostikovanej duševnej poruchy a jej prejavov v minulom období, navrhla obmedziť jej spôsobilosť na právne úkony v uvedenom rozsahu. Súčasne súdu navrhla menovanej ustanoviť opatrovníka, a to mesto C. D., keďže z okruhu jej príbuzných resp. jej okolia žiadna z do úvahy prichádzajúcich osôb neudelila súhlas s ustanovením za opatrovníka.

12. A. B. súhlasila s obmedzením svojej spôsobilosti na právne úkony v rozsahu udelenia súhlasu s poskytnutím zdravotnej starostlivosti jej osobne. Súhlasila tiež s ustanovením mesta C. D. za jej opatrovníka. Voči znaleckému posudku nemala žiadne námietky.

13. Zástupkyňa mesta C. D. súhlasila s obmedzením spôsobilosti na právne úkony pani B. v zmysle záverov znaleckého posudku, ako aj s tým, aby mesto C. D. bolo ustanovené za jej opatrovníka.

14. Podľa § 10 odsek 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopná robiť právne úkony, súd ju pozbaví spôsobilosti na právne úkony. Ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopná robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jej spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

15. Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že obmedzenie spôsobilosti na právne úkony A. B. je dôvodné vzhľadom na jej zdravotný stav, keďže trpí duševnou poruchou, ktorá nie je len prechodná, a to paranoidnou schizofréniou a syndrómom závislosti od alkoholu. Zo znaleckého posudku vyplýva, že menovaná nie je spôsobilá na právne úkony v rozsahu udelenia súhlasu s poskytnutím zdravotnej starostlivosti jej osobe. Je schopná sa sama o seba postarať, avšak v prípade, že u nej dôjde k recidíve etylizmu alebo k dekompenzácií paranoidnej schizofrénie do obrazu psychózy, bude potrebné minimálne čiastočné, prípadne aj celodenné opatrovanie. Vie sa orientovať v čase a priestore, vie si vybaviť svoje osobné a úradné záležitosti v stave sociálnej remisie. Z hľadiska psychiatrického je schopná vnímať význam súdneho konania a rozhodnutia, je schopná zúčastniť sa pojednávania, vypovedať a pochopiť obsah písomností v tejto veci, nakoľko v rámci aktuálneho znaleckého vyšetrenia bola v stave nastúpenej sociálnej remisie, ktorý jej to umožňuje. Súd, preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

16. Podľa § 248 odsek 1, 2 Civilného mimosporového poriadku, konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277. Ak súd rozhodne

o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

17. Podľa § 272 Civilného mimosporového poriadku, súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

18. Podľa § 274 odsek 2 Civilného mimosporového poriadku, v uznesení, ktorým ustanovuje opatrovníka, súd vymedzí rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

19. Podľa § 275 Civilného mimosporového poriadku, súdom ustanovený opatrovník vykonáva svoje práva a povinnosti riadne a dbá na pokyny súdu.

20. Podľa § 276 Civilného mimosporového poriadku, súd odvolá opatrovníka z výkonu funkcie na jeho návrh.

21. Podľa § 277 odsek 1, 2 Civilného mimosporového poriadku, súd dohliada na spôsob výkonu funkcie opatrovníka. Súd opatrovníka odvolá, ak stratí spôsobilosť na výkon funkcie, porušuje povinnosti, zneužíva svoje práva alebo z iných vážnych dôvodov.

22. V súlade s uvedeným, súd ustanovil A. B. opatrovníka mesto C. D., ktorý je oprávnený a povinný zastupovať opatrovankyňu v rozsahu jej obmedzenia spôsobilosti na právne úkony a raz ročne ku dňu 31.12. podať správu o výkone svojej funkcie.

23. Podľa § 251 Civilného mimosporového poriadku, trový dôkazov platí štát.

24. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal ich náhradu.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia v štyroch vyhotoveniach na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.